

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 194 (XXXVIII) — Nr. 898

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 27 octombrie 2026

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 715 din 9 decembrie 2025 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, precum și a ordonanței de urgență, în ansamblul său	2–5
Decizia nr. 29 din 20 ianuarie 2026 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	6–13
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.175. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor pentru aprobarea derogării în scopul cercetării științifice pentru unele specii de pești	14–15
5.840. — Ordin al ministrului educației și cercetării privind reorganizarea Școlii Doctorale din cadrul Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 715

din 9 decembrie 2025

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, precum și a ordonanței de urgență, în ansamblul său

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Gabriela-Lenuța Dimitriu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluținarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, excepție ridicată de Iosif Puiu și Constanța Puiu în Dosarul nr. 30.046/301/2015** al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.641D/2021.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În sensul constituționalității dispozițiilor legale contestate, invocă jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu, Decizia nr. 118 din 27 februarie 2025.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 20 iulie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 30.046/301/2015**, **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă.** Excepția a fost ridicată de către Iosif Puiu și Constanța Puiu într-o cauză având ca obiect soluținarea unei cereri de ajutor public judiciar, sub forma scutirii de la plata taxei judiciare de timbru aferente cererii de apel.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia formulează atât critici de neconstituționalitate extrinsecă, referitoare la modul de adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 și la competența Guvernului în raport cu dispozițiile art. 115 și 139 din Constituție, cât și critici de neconstituționalitate intrinsecă, acestea din urmă vizând conținutul normativ al articolelor criticate, apreciate ca fiind contrare principiilor constituționale privind egalitatea în fața legii, accesul liber la justiție și predictibilitatea normei juridice.

6. Cu privire la criticile de neconstituționalitate extrinsecă autorii excepției susțin că, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, Guvernul a depășit limitele delegării legislative, intervenind într-un domeniu rezervat exclusiv legii având în vedere art. 139 alin. (1) din Constituție. În raport cu dispozițiile art. 115 alin. (6) din Constituție, autorii excepției apreciază că

Guvernul nu putea adopta o ordonanță de urgență care afectează drepturile și libertățile fundamentale. Actul normativ contestat reglementează condițiile de acordare a ajutorului public judiciar, care au un impact direct asupra dreptului de acces la justiție, ceea ce depășește cadrul constituțional al delegării legislative. Nu în ultimul rând, autorii excepției critică ordonanța de urgență, în ansamblul său, și prin raportare la dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât doar în acest mod poate fi integrată „cererea de analiză a conflictului constituțional” în contextul garanțiilor europene privind dreptul la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenție, precum și al principiului nediscriminării prevăzut de art. 14.

7. Criticile de neconstituționalitate intrinseci formulate de autori privesc dispozițiile art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008. În opinia lor, aceste prevederi stabilesc condiții restrictive pentru accesul la ajutorul public judiciar, respectiv limitează beneficiarii la persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie este sub pragul de 300 lei și impun obligativitatea prezentării unor documente detaliate privind situația materială a solicitantului și a familiei sale. Dispozițiile art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, prin impunerea baremului de acordare a ajutorului public judiciar de maximum 300 lei doar pentru venitul lunar pe membru de familie, reprezintă un criteriu discriminatoriu, care, în practică, restrânge accesul la justiție la o categorie limitată de cetățeni și, prin urmare, norma contravine prevederilor art. 4 alin. (2) și ale art. 16 alin. (1) din Constituția României, care garantează egalitatea cetățenilor în fața legii și interzic discriminarea pe criterii de avere sau origine socială. Dispozițiile art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 impun prezentarea veniturilor familiei și a dovezilor privind obligațiile de întreținere; deși scopul declarat al acestei cerințe este de a verifica criteriile de eligibilitate, în practică aceasta creează un obstacol suplimentar pentru accesul liber la justiție, intrând în contradicție cu art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție, care garantează tuturor cetățenilor dreptul de a se adresa justiției și interzic restrângerea nejustificată a acestui drept.

8. De asemenea, autorii excepției susțin că formularea vagă a dispozițiilor art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 lasă o marjă excesivă de apreciere instanțelor, ceea ce conduce la aplicarea neuniformă a legii. Astfel, modul în care este stabilit baremul de venit (300 lei pe membru de familie), precum și documentația justificativă impusă prin art. 14 alin. (1) anterior menționat sunt considerate imprecise și arbitrare, afectând previzibilitatea și accesibilitatea normei. Prin urmare, autorii excepției afirmă că aceste dispoziții încalcă art. 1 alin. (5) din Constituție, întrucât nu permit cetățenilor să prevadă consecințele juridice și nu asigură o aplicare coerentă și uniformă a legii privind ajutorul public judiciar.

9. **Tribunalul București — Secția a IV-a civilă** apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, întrucât, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015 sau Decizia nr. 79 din 28 februarie 2017), precum și a Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*), reglementarea ajutorului public

judiciar are ca scop asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție prin stabilirea unor condiții rezonabile, fără să instituie un drept necondiționat la asistență gratuită din partea statului.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

12. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

13. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, dispozițiile art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 327 din 25 aprilie 2008, care au următorul conținut normativ:

— Art. 6. — *„Ajutorul public judiciar se poate acorda în următoarele forme: a) plata onorariului pentru asigurarea reprezentării, asistenței juridice și, după caz, a apărării, printr-un avocat numit sau ales, pentru realizarea sau ocrotirea unui drept ori interes legitim în justiție sau pentru prevenirea unui litigiu, denumită în continuare asistență prin avocat; b) plata expertului, traducătorului sau interpretului folosit în cursul procesului, cu încuviințarea instanței sau a autorității cu atribuții jurisdicționale, dacă această plată incumbă, potrivit legii, celui ce solicită ajutorul public judiciar; c) plata onorariului executorului judecătoresc; d) scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări de la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a celor datorate în faza de executare silită.”*

— Art. 8 alin. (1): *„Beneficiază de ajutor public judiciar în formele prevăzute la art. 6 persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul de 300 lei. În acest caz, sumele care constituie ajutor public judiciar se avansează în întregime de către stat.”*

— Art. 14 alin. (1): *„Cererea pentru acordarea ajutorului public judiciar se formulează în scris și va cuprinde mențiuni privind obiectul și natura procesului pentru care se solicită ajutorul public judiciar, identitatea, codul numeric personal, domiciliul și starea materială a solicitantului și a familiei sale, atașându-se înscrise doveditoare ale veniturilor acestuia și ale familiei sale, precum și dovezi cu privire la obligațiile de întreținere sau de plată. Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a solicitantului în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor 12 luni a mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor.”* Având în vedere că autorii excepției formulează și critici de natură extrinsecă, Curtea reține că obiectul excepției vizează atât dispozițiile art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, cât și ordonanța de urgență, în ansamblul său.

14. Autorii excepției consideră că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (5) privind calitatea legii, ale art. 4 alin. (2) referitoare la egalitatea cetățenilor și nediscriminarea acestora în funcție de avere sau de origine socială, ale art. 15 alin. (1) privind universalitatea și ale art. 16 alin. (1) referitoare la principiul egalității în drepturi. De asemenea,

aceștia invocă și dispozițiile constituționale ale art. 21 alin. (1) și (2) privind accesul liber la justiție, ale art. 115 alin. (6) referitoare la limitele adoptării ordonanțelor de urgență și ale art. 139 alin. (1) potrivit cărora impozitele, taxele și celelalte venituri bugetare se stabilesc numai prin lege.

15. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că autorii au formulat critici atât de natură extrinsecă, referitoare la modul de adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 și la competența Guvernului, cât și critici de natură intrinsecă, referitoare la conținutul normativ al articolelor contestate, considerate neconforme.

16. În ceea ce privește critica de natură extrinsecă potrivit căreia, prin adoptarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008, Guvernul a depășit limitele delegării legislative și a intervenit într-un domeniu rezervat exclusiv legii, Curtea constată că, prin Decizia nr. 462 din 11 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 867 din 28 octombrie 2019, paragrafele 19-22, s-a reținut, pe de o parte, că, sintagma „numai prin lege” din cuprinsul art. 139 alin. (1) din Constituție are semnificația de a interzice posibilitatea stabilirii de impozite și taxe pentru bugetul de stat prin acte normative inferioare ca forță juridică legii. În această categorie nu intră ordonanțele adoptate de Guvern, ci hotărârile Guvernului, care se emit pentru organizarea executării legilor, ordinele miniștrilor etc. (a se vedea Decizia nr. 299 din 6 noiembrie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 27 din 17 ianuarie 2002). De asemenea, din coroborarea prevederilor constituționale ale art. 139 cu cele ale art. 56, Curtea a observat că acestea instituie garanția că obligația constituțională a cetățenilor de a contribui prin impozite, taxe și alte contribuții, venituri la bugetul de stat, se face în condițiile legii.

17. Pe de altă parte, Curtea a reținut că accesul liber la justiție nu echivalează cu gratuitatea serviciului prestat de instanțele judecătorești, legiuitorul având deplina legitimitate constituțională de a impune taxe judiciare de timbru (a se vedea în acest sens Decizia nr. 649 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 9 din 7 ianuarie 2015), respectiv taxe de timbru fixe sau calculate la valoare în funcție de obiectul litigiului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 109 din 1 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 237 din 5 aprilie 2011). Nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, fiind justificat ca persoanele care se adresează autorităților judecătorești să contribuie la acoperirea cheltuielilor prilejuite de realizarea actului de justiție. Regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Cheltuielile ocazionate de realizarea actului de justiție sunt cheltuieli publice, la a căror acoperire, potrivit art. 56 din Constituție, cetățenii sunt obligați să contribuie prin impozite și taxe, stabilite în condițiile legii.

18. De altfel, și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a analizat dacă accesul liber la justiție este un drept absolut și dacă poate forma obiectul unei restrângeri sau limitări. Instanța europeană a statuat că „dreptul la un tribunal” nu este absolut, acest drept putând fi subiectul unor limitări, atât timp cât nu este atinsă însăși substanța sa (Hotărârea din 28 mai 1985, pronunțată în Cauza *Ashingdane împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord*, paragraful 57). De asemenea, prin Hotărârea din 11 octombrie 2007, pronunțată în Cauza *Larco împotriva României*, paragraful 56, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că obligația de a plăti în fața instanțelor civile o taxă judiciară corespunzătoare cererilor formulate nu poate fi considerată ca o limitare a dreptului de acces la o instanță, care ar fi, în sine, incompatibilă cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Aceeași instanță a subliniat că, în dreptul român, cu privire la cererile evaluabile în bani, valoarea taxei judiciare de timbru este calculată sub forma unui procent din valoarea obiectului cauzei (a se vedea în acest sens Decizia nr. 649 din 11 noiembrie 2014, precitată).

19. Față de aceste considerente, Curtea constată că instituirea unor taxe judiciare de timbru prin ordonanțe de urgență nu este contrară prevederilor constituționale ale art. 21, art. 115 alin. (6) și ale art. 139, iar critica autorilor este neîntemeiată.

20. În ceea ce privește critica referitoare la dispozițiile art. 8 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, prin Decizia nr. 118 din 27 februarie 2025, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 685 din 22 iulie 2025, paragrafele 16-21, Curtea a statuat că plata taxelor judiciare de timbru, fiind o condiție legală pentru începerea proceselor civile, obligația la plata anticipată a acestor taxe (în unele cazuri până la un termen ulterior, stabilit de instanța judecătorească) este justificată, ca și sancțiunea anulării acțiunii sau cererii, în caz de neplată a acestora. Așadar, regula este cea a timbrării acțiunilor în justiție, excepțiile fiind posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor. Totodată, potrivit dispozițiilor art. 90 din Codul de procedură civilă, cel care nu este în stare să facă față cheltuielilor pe care le presupun declanșarea și susținerea unui proces civil, fără a primejdui propria sa întreținere sau a familiei sale, poate beneficia de asistență judiciară, în condițiile legii speciale privind ajutorul public judiciar.

21. Reținând că dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 conțin elementele necesare identificării practice a situațiilor în care se poate acorda ajutorul public judiciar în materie civilă, Curtea a precizat că normele legale criticate reglementează criteriile în funcție de care beneficiul ajutorului public judiciar în formele prevăzute la art. 6 din ordonanța de urgență menționată se avansează de către stat fie în întregime, fie în proporție de 50%.

22. Totodată, menținând jurisprudența sa anterioară în materie, Curtea a observat că prevederile art. 7 și 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 stabilesc acordarea unui ajutor public judiciar în formele prevăzute de lege acelor persoane care îndeplinesc condițiile legale, reținând că aceasta reprezintă opțiunea legiuitorului, care stabilește, astfel, sfera persoanelor îndreptățite să solicite sprijinul statului (a se vedea și Decizia nr. 39 din 3 februarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 143 din 26 februarie 2015, paragrafele 15-17).

23. În acest context, Curtea a amintit că, prin Hotărârea din 19 iunie 2001, pronunțată în Cauza *Kreuz împotriva Poloniei*, paragraful 59, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că dreptul efectiv de acces la un tribunal nu înseamnă însă un drept necondiționat de a obține un ajutor judiciar gratuit din partea statului în materie civilă și nici dreptul la o procedură gratuită în această materie. Așa fiind, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă o garanție suplimentară a accesului efectiv la justiție, fiind adoptată pentru îmbunătățirea accesului la justiție și pentru a se acorda sprijin din partea statului persoanelor care sunt parte într-un litigiu și se află într-o dificultate materială. Reglementarea posibilității acordării ajutorului public judiciar vizează tocmai acele situații în care partea nu poate face față cheltuielilor unui proces din cauza lipsei mijloacelor materiale sau a celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale, constituind o garanție a accesului liber la justiție. Aprecierea legalității și temeiniciei cererilor întemeiate pe dispozițiile mai sus citate se realizează de către instanța de judecată în temeiul prerogativelor conferite de Constituție și legi, pe baza probelor care însoțesc aceste cereri.

24. Curtea a mai reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii. Scopul acestei reglementări este

prevăzut la art. 1 din ordonanța de urgență anterioară și constă în „asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii” (a se vedea Decizia nr. 264 din 24 februarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 198 din 30 martie 2009).

25. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor unui proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin această reglementare se urmărește asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții.

26. Prin urmare, critica autorilor potrivit căreia impunerea unei limite fixe de 300 lei pe membru de familie pentru acordarea ajutorului public judiciar ar reprezenta un criteriu discriminatoriu, de natură să restrângă accesul la justiție pentru o categorie de cetățeni, și ar încălca principiile constituționale referitoare la egalitatea în fața legii și interzicerea discriminării pe criterii de nivel economic sau social nu poate fi primită. Aceasta întrucât stabilirea condițiilor de eligibilitate pentru acordarea ajutorului public judiciar ține de opțiunea legiuitorului, exercitată în considerarea necesității de a asigura accesul efectiv la justiție al persoanelor care nu dispun de mijloacele materiale necesare pentru susținerea unui proces, precum și utilizarea corespunzătoare a resurselor publice destinate finanțării acestui sprijin. Totodată, instituirea unui asemenea mecanism de sprijin se înscrie în cadrul normativ în care regula o constituie plata taxelor judiciare de timbru, iar acordarea ajutorului public judiciar reprezintă o măsură destinată să faciliteze accesul la justiție al persoanelor care îndeplinesc condițiile prevăzute de lege.

27. Dispozițiile art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 au mai fost supuse controlului de constituționalitate, spre exemplu, Decizia nr. 187 din 21 martie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 16 mai 2017, paragrafele 15-17, prin care Curtea a reținut că Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă reprezintă transpunerea în planul legislației interne a Directivei Consiliului Uniunii Europene 2003/8/CE a Consiliului din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii. Scopul acestei reglementări este prevăzut la art. 1 și constă în „asigurarea dreptului la un proces echitabil și garantarea accesului egal la actul de justiție, pentru realizarea unor drepturi sau interese legitime pe cale judiciară, inclusiv pentru executarea silită a hotărârilor judecătorești sau a altor titluri executorii”. În vederea realizării acestui deziderat, legiuitorul a reglementat ajutorul public judiciar ca formă de asistență acordată de stat, în condițiile legii, oricărei persoane fizice, în situația în care aceasta nu poate face față cheltuielilor determinate de un proces sau celor pe care le implică obținerea unor consultații juridice în vederea apărării unui drept sau interes legitim în justiție, fără a pune în pericol întreținerea sa ori a familiei sale. Prin această reglementare s-a urmărit asigurarea efectivității dreptului de acces la justiție, prin stabilirea unor minime și rezonabile condiții. Curtea a statuat că stabilirea unei sume maxime echivalente cu 10 salarii minime brute pe țară, la nivelul anului în care a fost formulată cererea, până la care se poate acorda, cumulat, în cursul unei perioade de un an, ajutorul public judiciar, nu este de natură a împiedica accesul liber la justiție sau exercitarea dreptului la un proces echitabil. Stabilirea unor limite și condiții privind acordarea ajutorului public judiciar a

fost determinată de posibilitatea asigurării resurselor financiare publice necesare acordării ajutorului, de realizarea unei distribuiri echitabile a ajutorului, în formele prevăzute la art. 6 din această ordonanță de urgență, de prevenirea exercitării abuzive a cererii de ajutor și a prejudicierii altor categorii de persoane fizice care ar avea nevoie de susținere din partea statului, fără a se îngredi însă, în acest mod, accesul efectiv la justiție.

28. Totodată, Curtea a reținut că, întrucât ajutorul public judiciar în materie civilă este acordat de către stat, este firesc ca acesta să stabilească anumite condiții, precum și o procedură de urmat pentru acordarea acestui ajutor. Așadar, Curtea a constatat că furnizarea datelor și a documentelor prevăzute la art. 14 alin. (1) din actul normativ criticat a fost impusă în scopul asigurării accesului unei sfere cât mai largi de persoane la ajutorul public judiciar și a unei transparențe ridicate în acordarea acestui ajutor, precum și pentru o bună administrare a fondurilor ce au această destinație.

29. Prin urmare, critica referitoare la obligația impusă de art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008, constând în declararea veniturilor familiei și prezentarea documentelor care dovedesc obligațiile de întreținere, în vederea îndeplinirii condițiilor pentru acordarea ajutorului public judiciar, cerințe care, în opinia autorilor, restrâng nejustificat dreptul de acces liber la justiție, nu poate fi reținută.

30. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale mai sus invocate, atât considerentele, cât și soluția pronunțată în decizia menționată sunt aplicabile și în prezenta cauză.

31. Distinct de considerentele avute în vedere anterior, examinând excepția de neconstituționalitate și susținerea autorilor acesteia, potrivit cărora formularea vagă a dispozițiilor art. 6, art. 8 alin. (1) și art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 lasă instanțelor o marjă excesivă de apreciere și conduce la aplicări neuniforme ale legii, iar pragul de venit de 300 lei pe membru de familie și cerințele privind documentele justificative sunt imprecise și arbitrare, afectând previzibilitatea normei și determinând încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reține că, în jurisprudența sa, spre exemplu Decizia nr. 836 din 14 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 12 martie 2018, paragraful 22, a statuat că respectarea cerințelor de claritate, precizie și previzibilitate ale legii presupune examinarea normelor juridice în contextul întregii reglementări din care fac parte. În ceea ce privește principiul previzibilității normei legale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului

a statuat, de exemplu, prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvényi împotriva Ungariei*, paragraful 34, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi aceasta, ea ar da naștere unei rigidități excesive a reglementării. În Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoni și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, aceeași instanță supranațională a arătat că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul normei juridice, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi, iar previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una dintre tehnicile de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulelor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Interpretarea și aplicarea unor asemenea texte depind de practică (în acest sens sunt hotărârile din 25 mai 1993 și din 15 noiembrie 1996, pronunțate în cauzele *Kokkinakis împotriva Greciei*, paragraful 40, și *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31). Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoilele ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 491 din 30 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 19 octombrie 2016, paragraful 19).

32. Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile legale criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 reprezintă norme procedurale prin care legiuitorul a reglementat cadrul legal pentru acordarea ajutorului public judiciar în materie civilă, stabilind criteriile de eligibilitate pentru acordarea acestui sprijin. Examinarea acestor dispoziții în contextul reglementării din care fac parte permite identificarea condițiilor în care poate fi acordat ajutorul public judiciar și a cerințelor pe care solicitanții trebuie să le îndeplinească. Prin urmare, dispozițiile criticate prezintă un grad suficient de claritate și precizie, astfel încât critica raportată la prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție nu poate fi reținută.

33. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de către Iosif Puiu și Constanța Puiu în Dosarul nr. 30.046/301/2015** al Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și constată că dispozițiile art. 6, ale art. 8 alin. (1) și ale art. 14 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, precum și ordonanța de urgență, în ansamblul său, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului București — Secția a IV-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 9 decembrie 2025.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Gabriela-Lenuța Dimitriu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 29

din 20 ianuarie 2026

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1)
din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții**

Elena-Simina Tănăsescu	— președinte
Asztalos Csaba-Ferenc	— judecător
Mihai Busuioc	— judecător
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliora	— judecător
Dacian-Cosmin Dragoș	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Gabriela-Lenuța Dimitriu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Ioana Codruța Dărăngă.

1. Pe rol se află soluținerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, excepție ridicată de Stelian-Ioan Berințan și Simona-Marcela Berințan în Dosarul nr. 18.790/211/2020 al Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.897D/2021.

2. La apelul nominal se prezintă, pentru autorii excepției, avocat Anamaria Măstăcăneanu din Baroul Cluj, cu împuternicire avocațială la dosar, lipsă fiind celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită. Magistratul-asistent învederează că la dosarul cauzei s-au depus în susținerea excepției de neconstituționalitate note scrise de către autorii excepției și *amicus curiae* din partea Asociației locuitorilor de pe strada Hodăi 2 din Cluj-Napoca, județul Cluj.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în dosarele Curții Constituționale nr. 1.957D/2021, nr. 2.982D/2021, nr. 3.264D/2021, nr. 3.315D/2021, nr. 3.461D/2021, nr. 3.611D/2021, nr. 3.957D/2021, nr. 218D/2022, nr. 1.451D/2022, nr. 2.588D/2022, nr. 26D/2023 și nr. 111D/2023, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a acelorasi dispoziții legale, excepție ridicată de Ionuț-Traian Duma și Ileana-Nicoleta Duma, de Mihai-Emanuel Mecicu și Ancuța Mecicu-Coța, de Aurel Perșa și Daniela-Raveca Perșa, de Marian Chinan și Ioana-Claudia Chinan, de Ilie-Ovidiu Podar și Monica Podar, de Viorel Pop și Ana Pop, de Cristian Bodea și Andra-Ioana Bodea, de Gabriela-Florica Beșe, de Marius Sârbu și Aneta Haghel și de Mihai Pleșa în dosarele nr. 15.892/211/2020, nr. 18.794/211/2020, nr. 15.891/211/2020, nr. 18.793/211/2020, nr. 21.240/211/2020, nr. 15.893/211/2020, nr. 23.198/211/2021, nr. 1.335/211/2022, nr. 15.894/211/2020 și nr. 3.838/211/2022 ale Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă, precum și de Ioan Oltean și Octavia Oltean și de Cristina-Raluca Bota și Cristian Bota în dosarele nr. 207/211/2021 și nr. 15.896/211/2020 ale Tribunalului Cluj — Secția civilă.

4. La apelul nominal se prezintă, pentru autorii excepției, avocat Anamaria Măstăcăneanu, cu împuternicire avocațială la dosar, lipsă fiind celelalte părți. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea pune în discuție conexarea dosarelor. Atât avocatul ales al autorilor, cât și reprezentantul Ministerului Public sunt de

acord cu conexarea cauzelor. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.957D/2021, nr. 2.982D/2021, nr. 3.264D/2021, nr. 3.315D/2021, nr. 3.461D/2021, nr. 3.611D/2021, nr. 3.957D/2021, nr. 218D/2022, nr. 1.451D/2022, nr. 2.588D/2022, nr. 26D/2023 și nr. 111D/2023 la Dosarul nr. 1.897D/2021, care a fost primul înregistrat.

6. Având cuvântul, avocatul autorilor apreciază ca fiind oportună conexarea Dosarului nr. 355D/2024, aflat în stadiu de raport, cu Dosarul nr. 1.897D/2021 și, în acest sens, solicită acordarea unui termen de judecată pentru întocmirea raportului. În susținerea cererii de amânare arată și că a fost citată pentru acest termen în 12 dosare, la data de 15 decembrie 2025, și că nu a mai luat legătura cu autorii excepției de aproximativ patru ani. Totodată, având în vedere și perioada sărbătorilor de iarnă, solicită amânarea cauzei în vederea pregătirii apărării. Un alt motiv de amânare îl constituie formularea unei cereri de emitere a unui aviz consultativ către Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în temeiul Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și al Legii nr. 173/2022 pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 și semnat de România la Strasbourg la 14 octombrie 2014. Sesizarea vizează chestiuni de principiu privind interpretarea sau aplicarea drepturilor și a libertăților prevăzute de Convenție și de protocoalele sale, aspecte aflate în strânsă legătură cu criticile de neconstituționalitate formulate în excepția aflată pe rolul Curții Constituționale. În acest sens depune la dosar note scrise și șapte întrebări preliminare adresate instanței europene.

7. La interpellarea Curții, cu privire la faptul dacă întrebările formulate urmăresc să sprijine pe fond soluținerea cauzei, avocatul ales al autorilor arată că acestea susțin criticile de neconstituționalitate formulate prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și că, în vederea asigurării unei proceduri contradictorii, se impune comunicarea lor atât Avocatului Poporului, cât și Ministerului Public, pentru formularea unui punct de vedere.

8. Reprezentantul Ministerului Public, cu privire la cererea de amânare formulată pentru pregătirea apărării, apreciază că din susținerile apărătorului ales al autorilor rezultă că acesta cunoaște foarte bine cauza, astfel încât nu se impune acordarea unui nou termen de judecată, lăsând totuși la aprecierea Curții soluținerea acestei cereri. Referitor la cererea de sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului apreciază că aceasta nu se impune, întrebările formulate vizând modul în care ar trebui soluținată cauza pendinte în fața instanței naționale. În măsura în care autorii excepției vor fi nemulțumiți de soluția pronunțată, aceștia au posibilitatea ca, după soluținerea definitivă a cauzei, să se adreseze separat Curții Europene a Drepturilor Omului, prin formularea unei cereri individuale privind pretinsa încălcare a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru

apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, arată că unele dintre întrebările formulate par să vizeze aspecte ce țin de competența Curții de Justiție a Uniunii Europene, iar nu de cea a instanței europene de la Strasbourg, însă rămâne la latitudinea autorilor excepției instanța pe care înțeleg să o sesizeze.

9. Curtea respinge cererea de amânare, având în vedere că Dosarul nr. 355D/2024 se află în altă fază procesuală, respectiv în stadiu de raport. În ceea ce privește sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului pentru emiterea unui aviz consultativ, Curtea reține că, în măsura în care, la momentul deliberărilor, va aprecia utilă recurgerea la procedura reglementată de Protocolul nr. 16 la Convenție, poate dispune repunerea cauzei pe rol. În continuare, cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul părților.

10. Avocatul autorilor excepției, Anamaria Măstăcăneanu, pune concluzii de admitere a acesteia. Apreciază că este necesar ca instanța de contencios constituțional să aibă în vedere că întrebările formulate sunt în strânsă legătură cu excepția de neconstituționalitate, iar nu cu soluționarea pe fond a cauzei, precum și că mecanismul utilizat de autori vizează preîntâmpinarea unor litigii numeroase la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, ceea ce ar putea conduce la mai multe condamnări împotriva statului român.

11. În ceea ce privește situația de fapt, avocatul autorilor excepției arată că este vorba despre trei zone de dezvoltare spontană de locuințe, în cadrul cărora există zeci de construcții edificate în aceleași condiții, respectiv fără autorizații de construire. Din adresele autorităților publice competente rezultă că în Valea Chintăului există 50 de construcții fără autorizație, însă au fost aplicate doar 15 sancțiuni contravenționale, iar pe Valea Fânațelor, din 161 de construcții, numai pentru 35 au fost puse în aplicare dispozițiile legale. Prin urmare, din această perspectivă este clară și evidentă discriminarea care se produce între situații aflate în aceeași ipoteză legală.

12. Primul aspect invocat privește discriminarea raportată la incertitudinea legislativă și administrativă. În ceea ce privește incertitudinea legislativă solicită să se aibă în vedere aspectele de previzibilitate intrinsecă și extrinsecă, modificările legislative recente din anii 2019 și 2020, precum și considerentele Deciziei nr. 10 din 28 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, și ale deciziilor Curții Constituționale nr. 49 din 4 februarie 2020 și nr. 678 din 25 noiembrie 2025.

13. În esență, arată că, spre deosebire de jurisprudența anterioară, au intervenit mai multe modificări care sugerează, dincolo de orice putință de tăgadă, că viziunea legiuitorului din anul 1991 s-a schimbat radical, realitatea economică și socială actuală depășind cu mult prevederile instituite la acel moment. Din acest motiv, în prezent există două modalități alternative de intrare în legalitate, una dintre acestea fiind introdusă în anul 2020 și analizată prin Decizia nr. 10 din 28 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, cu incidență în prezenta cauză, întrucât permite intrarea în legalitate prin trecerea termenului de prescripție, prescripție care, în concret, reflectă pasivitatea autorității publice locale.

14. Al doilea motiv vizează aspecte care nu au mai fost avute în vedere până în prezent de Curtea Constituțională, respectiv garanțiile pe care legea trebuie să le confere împotriva arbitrarului autorităților publice. În Decizia nr. 10 din 28 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, unul dintre punctele centrale îl constituie conduita autorităților, iar

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că scopul acestei decizii este responsabilizarea autorităților în ceea ce privește atribuțiile lor referitoare la reglementarea urbanistică și la rezolvarea problemelor generate de disciplina în construcții. În același scop invocă și considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 49 din 4 februarie 2020, decizie care a vizat garanția oferită particularului în ipoteza în care acesta se confruntă cu arbitrarul autorităților.

15. Arbitrarul autorităților, în materia analizată, poate interveni din mai multe perspective: în aplicarea sancțiunilor, în stabilirea cuantumului sancțiunilor contravenționale, în determinarea termenului de intrare în legalitate, precum și în situațiile în care, pentru unii, s-au formulat acțiuni de desființare, iar pentru alții nu.

16. În opinia autorilor excepției, o asemenea procedură reprezintă o acuzație în materie penală din perspectiva Curții de Justiție a Uniunii Europene, întrucât presupune două etape: una contravențională și alta de natură civilă, în cadrul căreia sunt aplicabile regulile de procedură civilă. Jurisprudența Curții Constituționale a stabilit că natura juridică a măsurii de desființare a lucrărilor executate nelegal este aceea de sancțiune contravențională complementară. Raportat la criteriile dezvoltate în jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene privind existența unei acuzații în materie penală, cel mai relevant este criteriul gravității sancțiunii, iar în cauzele de față se urmărește desființarea unor locuințe. Din această perspectivă, se impune aplicarea tuturor standardelor prevăzute de art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale din perspectivă penală, în sensul că autoritatea trebuie să dovedească, dincolo de orice putință de tăgadă, necesitatea desființării acestor construcții.

17. Revenind la excepția de neconstituționalitate, aceasta cuprinde două reguli pe care Înalta Curte de Casație și Justiție le califică drept formale, întrucât a dispune desființarea unei locuințe doar pentru depășirea termenului de intrare în legalitate — termen discriminatoriu prin prisma conduitei aceleiași autorități — și pentru neobținerea autorizației de construire, aflată tot la latitudinea aceleiași autorități care aplică sau nu sancțiuni, nu poate constitui o analiză echitabilă din perspectiva garanțiilor pe care trebuie să le ofere un proces penal.

18. În fine, au fost invocate și aspecte referitoare la încălcarea dreptului la viață intimă, familială și privată, având în vedere că este vorba despre locuințe personale care, din punct de vedere juridic, se află într-o zonă de vid legislativ. Cu privire la această situație, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 49 din 4 februarie 2020, a arătat că are obligația să intervină pentru a pune capăt unor abuzuri care, în speță, pot conduce inclusiv la condamnări ale României la Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

19. Pentru toate aspectele înveredate de autorii excepției, expuse și dezvoltate pe larg în concluziile scrise formulate, solicită admiterea excepției de neconstituționalitate, astfel cum a fost invocată și motivată.

20. Având cuvântul, reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. Apreciază că jurisprudența Curții Constituționale subzistă în continuare, fiind invocate drept exemplu Decizia nr. 1.491 din 18 noiembrie 2010 și Decizia nr. 115 din 3 februarie 2009, argumentele reținute în aceste decizii păstrându-și pe deplin valabilitatea și în prezenta cauză. Considerentele dezvoltate în aceste decizii consacră conformitatea dispozițiilor legale criticate cu prevederile constituționale invocate, fără să intervină elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea acestei jurisprudențe. În ceea

ce privește susținerile referitoare la pretinsa lipsă de claritate și previzibilitate a dispozițiilor legale ce constituie obiectul excepției se apreciază că acestea sunt neîntemeiate, întrucât legea conține prevederi suficient de clare și previzibile, dispozițiile criticate permițând destinatarilor să își adapteze conduita în mod corespunzător exigențelor legale și cerințelor stabilite la nivel local. Normele sunt formulate într-un mod care oferă repere suficiente pentru ca persoanele interesate să înțeleagă consecințele nerespectării obligațiilor legale în materia executării lucrărilor de construcții. Totodată, se impune să se observe că normele legale contestate reprezintă expresia necesității exercitării unui control firesc din partea autorității administrative asupra legalității și siguranței realizării lucrărilor de construcții. Reglementarea instituie mecanisme menite să asigure respectarea disciplinei în construcții și protejarea interesului public, fără să depășească limitele constituționale ale competenței legiuitorului. De asemenea, nu poate fi reținută existența unei discriminări prin normele atacate, întrucât acestea se aplică în mod general tuturor persoanelor aflate în condițiile reglementate prin ipoteza normei, fără să instituie tratamente juridice diferențiate pe criterii arbitrare. În fine, trimiterile repetate la Decizia Curții Constituționale nr. 49 din 4 februarie 2020 nu prezintă relevanță în prezenta cauză, întrucât acea decizie vizează un domeniu distinct și nu privește aplicabilitatea Legii nr. 50/1991 în raport cu cele două articole contestate prin excepțiile de neconstituționalitate deduse judecătii.

21. În replică, avocatul autorilor excepției arată că invocarea considerentelor Deciziei nr. 49 din 4 februarie 2020 a fost realizată în contextul în care aceasta privește art. 32 din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, act normativ aflat în strânsă legătură cu Legea nr. 50/1991.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

22. Prin Încheierea din 21 mai 2021, pronunțată în Dosarul nr. 18.790/211/2020, prin Încheierea din 15 aprilie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 15.892/211/2020, prin Încheierea din 15 iulie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 18.794/211/2020, prin Încheierea din 25 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 15.891/211/2020, prin Încheierea din 11 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 18.793/211/2020, prin Încheierea din 28 octombrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 21.240/211/2020, prin Încheierea din 15 decembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 15.893/211/2020, prin Încheierea din 24 mai 2022, pronunțată în Dosarul nr. 23.198/211/2021, prin Încheierea din 9 noiembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 1.335/211/2022, prin Încheierea din 20 decembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 15.894/211/2020, prin Încheierea din 19 decembrie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 3.838/211/2022, prin Încheierea din 18 noiembrie 2021, pronunțată în Dosarul nr. 207/211/2021, și prin Încheierea din 11 ianuarie 2022, pronunțată în Dosarul nr. 15.896/211/2020, **Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă și Tribunalul Cluj — Secția civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.** Excepția a fost ridicată de Stelian-Ioan Berințan și Simona-Marcela Berințan, de Ionuț-Traian Duma și Ileana-Nicoleta Duma, de Mihai-Emanuel Mecicu și Ancuța Mecicu-Coța, de Aurel Perșa și Daniela-Raveca Perșa, de Marian Chinan și Ioana-Claudia Chinan, de Ilie-Ovidiu Podar și Monica Podar, de Viorel Pop și Ana Pop, de Cristian Bodea și Andra-Ioana Bodea, de Gabriela-Florica Beșe, de Marius Sârbu și Aneta Haghel, de Mihai Pleșa, de Ioan Oltean și Octavia

Oltean și de Cristina-Raluca Bota și Cristian Bota cu ocazia soluționării unor cauze prin care s-a solicitat obligarea autorilor la desființarea lucrărilor de construcții executate nelegal, fără a deține autorizație de construire. Excepțiile constituie obiectul dosarelor Curții Constituționale nr. 1.897D/2021, nr. 1.957D/2021, nr. 2.982D/2021, nr. 3.264D/2021, nr. 3.315D/2021, nr. 3.461D/2021, nr. 3.957D/2021, nr. 1.451D/2022, nr. 2.588D/2022, nr. 26D/2023, nr. 111D/2023, nr. 3.611D/2021 și nr. 218D/2022.

23. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorii acesteia susțin că prevederile art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 contravin dispozițiilor art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție, deoarece nu întrunesc exigențele de claritate, precizie și previzibilitate care caracterizează calitatea legii. Normele legale contestate nu definesc criteriile și condițiile necesare pentru stabilirea posibilității intrării în legalitate sau a necesității desființării construcției, nu sunt corelate cu alte legi în materia urbanismului și nici cu normele metodologice și nu asigură coerența reglementării privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. Autorii arată și că legea nu instituie un mecanism adecvat de coordonare și corelare a competențelor între autoritatea care aplică sancțiunea contravențională și structura administrativă competentă să aprecieze posibilitatea intrării în legalitate, ceea ce generează neclarități, interpretări neunitare și poate conduce la măsuri disproportionale. Această lipsă de determinare normativă generează un risc real de aplicare arbitrară a sancțiunilor în materia urbanismului și afectează securitatea raporturilor juridice, contrar exigențelor statului de drept.

24. Se arată că prevederile legale criticate încalcă art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție, întrucât restrâng analiza instanței de judecată la două condiții strict formale, limitate la respectarea termenului prevăzut în procesul-verbal de contravenție și la obținerea autorizației de intrare în legalitate. Interpretarea acestor dispoziții legale transformă cercetarea judecătorească într-o procedură formală, lipsită de caracter efectiv de justiție, împiedicând examinarea completă a circumstanțelor concrete ale cauzei. Mai mult, caracterul abstract al dispozițiilor legale criticate împiedică administrarea unui probatoriu solid privind situația concretă a construcției, contextul urbanistic, proporționalitatea măsurii sau conduita autorităților. Astfel, persoana sancționată se află într-un dezavantaj substanțial, fiind lipsită de posibilitatea efectivă de a-și formula apărări utile, ceea ce afectează echilibrul procesual, restrânge nejustificat dreptul la apărare și aduce atingere dreptului la un proces echitabil, garantat de Constituție și de Convenția europeană pentru drepturile omului.

25. Autorii susțin că aceleași dispoziții legale încalcă principiul egalității în fața legii, întrucât prevăd aplicarea unor tratamente diferite pentru persoane aflate în situații juridice similare, respectiv edificarea unei construcții fără autorizație de construire. Modificările legislative recente [art. 37 alin. (6) din Legea nr. 50/1991, modificat prin Legea nr. 7/2020 pentru modificarea și completarea Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții și pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții] permit menținerea unor construcții fără autorizație și înscrierea acestora în cartea funciară, în timp ce alte construcții similare sunt supuse sancțiunilor contravenționale și acțiunii de demolare. Astfel, legislația aplică două tratamente diferite unor situații similare, ceea ce constituie discriminare directă, încălcând principiul nediscriminării prevăzut de art. 16 din Constituție, de art. 14 din Convenția europeană a drepturilor omului și de Protocolul nr. 12 la Convenție. În spețele deduse

judecății, discriminarea este evidentă, întrucât în aceeași zonă există construcții menținute și înscrise în cartea funciară, dar și imobile pentru care se solicită demolarea, deși au fost edificate în aceleași condiții, demonstrând că soarta imobilelor nu este determinată de criterii obiective precum siguranța construcției, regimul urbanistic sau interesul public, ci de arbitrarul procedurii, momentul controlului sau modul discreționar de aplicare a legii de către autorități.

26. Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă, în dosarele nr. 1.897D/2021, nr. 1.957D/2021, nr. 2.982D/2021, nr. 3.264D/2021, nr. 3.315D/2021, nr. 3.461D/2021, nr. 3.957D/2021, nr. 1.451D/2022, nr. 2.588D/2022, nr. 26D/2023, precum și **Tribunalul Cluj — Secția civilă**, în dosarele nr. 3.611D/2021 și nr. 218D/2022, consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. Dispozițiile legale criticate de autorii excepției sunt constituționale, atât din perspectiva temeiniciei măsurii de desființare a construcției, cât și sub aspectul respectării dreptului la un proces echitabil și al principiului egalității în fața legii. Normele legale contestate reprezintă, în esență, expresia necesității exercitării unui control din partea autorității administrative asupra legalității și siguranței realizării lucrărilor de construire. **Judecătoria Cluj-Napoca — Secția civilă**, în Dosarul nr. 111D/2023, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, nu și-a exprimat opinia asupra excepției de neconstituționalitate.

27. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

28. Guvernul, în dosarele nr. 3.611D/2021, nr. 1.451D/2022 și nr. 2.588D/2022, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată în raport cu textele de referință invocate. Se invocă jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu, Decizia nr. 4 din 18 ianuarie 2005, Decizia nr. 409 din 14 iulie 2005, Decizia nr. 1.348 din 19 octombrie 2010, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, Decizia nr. 363 din 7 mai 2015, Decizia nr. 614 din 10 octombrie 2019, Decizia nr. 123 din 10 martie 2020 și Decizia nr. 552 din 7 iulie 2020, prin care Curtea a statuat că dispozițiile legale criticate prevăd în mod clar că măsura desființării construcțiilor se aplică la expirarea termenului acordat pentru intrarea în legalitate, stabilit prin procesul-verbal de constatare a contravenției, în cazul în care nu a fost obținută autorizația necesară. De asemenea, Curtea a reținut că aceste dispoziții nu îngăduiesc accesul liber la justiție și nici dreptul la apărare, iar persoanele vizate de dispozițiile criticate nu se află într-o situație identică cu cele cărora li se aplică prevederile art. 36 alin. (7) din Legea nr. 50/1991. Totodată, Curtea a subliniat că obligația obținerii autorizației de construire urmărește prevenirea consecințelor negative ale executării unor construcții necorespunzătoare, iar sancțiunea desființării construcției realizate fără respectarea acestei obligații nu contravine cadrului legal, ci reprezintă o consecință a aplicării acestuia, în vederea protejării drepturilor și libertăților altor persoane. În acest context, dispozițiile Legii nr. 50/1991 reglementează condițiile de executare a lucrărilor de construcții și stabilesc obligații în sarcina titularului dreptului de proprietate, având în vedere necesitatea protejării interesului general în domeniul urbanismului, al amenajării teritoriului și al siguranței în construcții.

29. Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile reprezentantului autorilor și cele ale procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

30. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

31. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, care prevăd următoarele:

— art. 28 alin. (3): *„Măsura desființării construcțiilor se aplică și în situația în care, la expirarea termenului de intrare în legalitate stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției, contravenientul nu a obținut autorizația necesară.”;*

— art. 32 alin. (1): *„În cazul în care persoanele sancționate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare a contravenției, potrivit prevederilor art. 28 alin. (1), organul care a aplicat sancțiunea va sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz: a) încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației; b) desființarea construcțiilor realizate nelegal.”*

32. Autorii excepției consideră că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (3)-(5) privind securitatea raporturilor juridice și statul de drept, ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, astfel cum acestea se interpretează în temeiul art. 20 alin. (1) din Constituție și prin prisma exigențelor art. 14 privind interzicerea discriminării din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil prin prisma exigențelor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ale art. 24 referitoare la garantarea dreptului la apărare și ale art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți.

33. Înainte de a proceda la examinarea excepției de neconstituționalitate, Curtea reține — referitor la notele scrise depuse la dosar de către autorii excepției, prin care apreciază că dispozițiile legale criticate contravin și dispozițiilor art. 26 din Constituție referitor la viața intimă, familială și privată, astfel cum acestea se interpretează în temeiul art. 20 alin. (1) din Constituție și prin prisma exigențelor art. 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale — că acestea nu pot fi primite. Astfel, potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale și în conformitate cu art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, părțile trebuie să își exprime punctele de vedere în legătură cu excepția de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești, depunând dovezile pe care le consideră necesare, iar instanța de judecată este obligată să își exprime opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată. Așadar, litigiul constituțional se desfășoară numai în limitele determinate prin încheierea de sesizare, fără ca acestea să

poată fi modificate de vreuna dintre părți. Prin urmare, nu poate fi primită cererea prin care se modifică și se completează excepția de neconstituționalitate, ulterior încheierii de sesizare, direct în fața Curții Constituționale (a se vedea în același sens, de exemplu, Decizia nr. 47 din 22 ianuarie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 352 din 7 mai 2019, paragraful 22). Așa fiind, Curtea se va pronunța asupra excepției de neconstituționalitate, astfel cum aceasta a fost formulată în fața instanței judecătorești.

34. În continuare, Curtea reține că autorii excepției de neconstituționalitate, prin concluziile scrise, au formulat și o cerere de solicitare a unui aviz consultativ Curții Europene a Drepturilor Omului, în baza Protocolului nr. 16 la Convenție, cu privire la chestiuni de principiu privind interpretarea ori aplicarea drepturilor și libertăților prevăzute de Convenție, în raport cu excepția de neconstituționalitate ridicată în prezenta cauză.

35. Întrebările formulate au următorul conținut:

— Procedura de desființare a construcțiilor executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea acesteia poate fi justificată doar prin prisma unor criterii legale de ordin formal sau impune reglementarea clară a unor criterii obiective și aplicabile uniform?

— Procedura de desființare a construcțiilor executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea acesteia, care, potrivit legislației naționale, are o natură juridică mixtă (contravențională și civilă), este, prin prisma criteriilor dezvoltate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special cel al gravității sancțiunii, o procedură penală?

— Dacă răspunsul la chestiunea de principiu evocată anterior este afirmativ, atunci proceduri de desființare a construcțiilor executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea acesteia i se aplică principiile/garanțiile Curții Europene a Drepturilor Omului specifice dreptului penal, respectiv, cu titlu de exemplu, sarcina și standardul probei?

— Culpă autorităților publice competente în ceea ce privește reglementarea urbanistică și aplicarea sancțiunilor în cazul nerespectării acesteia reprezintă un element care trebuie avut în vedere în analiza proporționalității măsurii de desființare a construcțiilor executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea acesteia?

— Cadrul construit preexistent, respectiv zonele de dezvoltare spontană de locuințe fără autorizație de construire, reprezintă un element care trebuie avut în vedere în analiza proporționalității măsurii de desființare a construcțiilor executate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea acesteia?

— Desființarea unui număr redus de locuințe dintr-o zonă în care toate sunt edificate în aceleași condiții (respectiv fără autorizație de construire) și menținerea celorlalte ca urmare a intervenției prescripției aplicării sancțiunii contravenționale reprezintă o situație de discriminare, prin prisma criteriilor dezvoltate de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului?

— Măsura de desființare a unei locuințe edificate fără autorizație de construire poate constitui o ingerință nepermisă în dreptul la o locuință dacă procedura în urma căreia se dispune aceasta vizează doar condiții formale?

36. Referitor la această solicitare, Curtea reține că, în temeiul dispozițiilor art. 3 alin. (1) din Legea nr. 173/2022 pentru adoptarea unor măsuri necesare punerii în aplicare a Protocolului nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, adoptat la Strasbourg la 2 octombrie 2013 și semnat de România la Strasbourg la 14 octombrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 560 din 8 iunie 2022, în exercitarea competențelor

prevăzute la art. 146 lit. d) și k) din Constituția României, republicată, poate solicita, din oficiu, Curții Europene a Drepturilor Omului să emită un aviz consultativ cu privire la chestiuni de principiu privind interpretarea ori aplicarea drepturilor și libertăților din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau din protocoalele la aceasta, ridicate într-o cauză aflată pe rolul său, în cazul în care apreciază că avizul consultativ este necesar pentru soluționarea acesteia.

37. Scopul procedurii de avizare este de a promova interacțiunea și un dialog constructiv între Curtea Europeană a Drepturilor Omului și instanțele naționale, care să servească la consolidarea punerii în aplicare a Convenției la nivel național. Cu alte cuvinte, prin fluidizarea dialogului instituțional, se urmărește conferirea unei protecții suplimentare drepturilor și libertăților cetățenești, aspect care ar trebui să conducă simultan la un număr mai redus de plângeri adresate Curții Europene a Drepturilor Omului și totodată la o reducere a diferențelor de interpretare a Convenției la nivel european.

38. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a întocmit Instrucțiunile pentru implementarea procedurii avizului consultativ prevăzut de Protocolul nr. 16 la Convenție, aprobate la 18 septembrie 2017 și actualizate la 25 septembrie 2023, stabilind că instanțele pot uza de posibilitatea de a formula o cerere pentru emiterea unui aviz consultativ atunci când se pune o problemă nouă de drept în sfera Convenției europene a drepturilor omului sau când aplicarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului nu se impune cu evidență în cauza pendinte ori, aparent, este inconsecventă.

39. Totodată, prin jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia din 14 decembrie 2020, pronunțată în Cauza P16-2020-001, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a clarificat sintagma „chestiuni de principiu privind interpretarea ori aplicarea drepturilor și libertăților din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau din protocoalele la aceasta”, stabilind necesitatea ca înainte de a proceda la sesizarea Curții înalta instanță a statului semnatar să aprecieze natura, noutatea și complexitatea chestiunii de principiu, în lumina jurisprudenței Curții în materia dreptului/libertății fundamentale respective.

40. În primul rând, Curtea observă că solicitarea autorilor de sesizare a Curții Europene a Drepturilor Omului în vederea emiterii unui aviz consultativ, în forma în care a fost formulată, nu este de natură să conducă la o clarificare generală și abstractă a normelor Convenției, ci reprezintă mai mult modul în care se impun a fi soluționate cauzele pe fond de instanța națională, inclusiv evaluarea proporționalității remediilor și a eficacității mecanismelor interne. Or, cererile adresate Curții Europene a Drepturilor Omului trebuie să vizeze chestiuni de principiu, utile pentru uniformizarea aplicării Convenției în statele contractante. În speță, întrebările formulate sunt centrate pe soluții procedurale particulare, cum ar fi stabilirea dacă demolarea obligatorie a unei locuințe constituie o sancțiune suficient de gravă pentru a fi considerată o „acuză în materie penală”, precum și pe obligarea instanțelor naționale să aplice regulile procesului penal (prezumția de nevinovăție, sarcina probei revenind autorității, sau standardul probei „dincolo de orice îndoială rezonabilă”). De asemenea, se analizează aprecierea oportunității unor remedii interne, relevanța culpei autorităților în procedura de demolare și posibilitatea unei discriminări selective în ceea ce privește demolarea.

41. Aceste aspecte nu vizează doar procedura formală, ci și analiza concretă a proporționalității și echității cu care statul asigură protecția drepturilor și nu constituie probleme generale

de interpretare a Convenției care să justifice un aviz consultativ. Evaluarea existenței unui remediu intern efectiv, a proporționalității măsurilor și a consecințelor practice ale desființării unor construcții realizate fără autorizație de construire sau cu nerespectarea autorizației sunt operațiuni de drept intern care intră în sfera de apreciere a instanțelor naționale. Instanțele naționale sunt în măsură să aprecieze dacă, în concret, drepturile garantate de Convenție au fost afectate și ce remediu intern este adecvat, fără a necesita un aviz consultativ care ar substitui analiza jurisdicției interne. Totodată, sesizarea Curții Europene a Drepturilor Omului trebuie să fie justificată prin utilitatea clarificării solicitate pentru soluționarea cauzei naționale. Curtea apreciază că dispozițiile Convenției și ale protocoalelor relevante sunt formulate în termeni suficient de clari pentru a permite aplicarea testelor consacrate (imparțialitate obiectivă, drept la un proces echitabil) și verificarea existenței unui remediu efectiv, iar solicitarea unui aviz consultativ nu ar fi de natură să aducă o clarificare esențială de principiu, ci ar produce întârzieri nejustificate în soluționarea excepției de neconstituționalitate.

42. Astfel, Curtea apreciază că aspectele pentru care a fost formulată cererea de solicitare a unui aviz consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului nu au caracterul necesar, de chestiuni de principiu referitoare la interpretarea sau la aplicarea drepturilor și libertăților prevăzute în Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în protocoalele la aceasta, astfel încât nu sunt îndeplinite condițiile art. 3 alin. (1) din Legea nr. 173/2022, motiv pentru care Curtea va respinge cererea.

43. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că autorii acesteia au invocat neconstituționalitatea textelor de lege criticate în litigii aflate pe rolul instanțelor judecătorești, acțiunile fiind promovate de autoritatea locală competentă, conform prevederilor art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991.

44. Curtea reține că textele de lege criticate au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, Curtea Constituțională pronunțând în acest sens mai multe decizii — spre exemplu, Decizia nr. 329 din 9 iulie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1092 din 31 octombrie 2024, Decizia nr. 403 din 15 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 9 noiembrie 2022, Decizia nr. 614 din 10 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 6 februarie 2020, Decizia nr. 142 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 6 mai 2011, sau Decizia nr. 1.491 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 27 ianuarie 2011 — prin care a respins, ca neîntemeiate, excepțiile de neconstituționalitate invocate.

45. În ceea ce privește critica autorilor referitoare la aspecte ce țin de claritatea și previzibilitatea dispozițiilor legale criticate, în jurisprudența sa constantă, Curtea a stabilit că prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție impun ca actele normative să îndeplinească anumite cerințe de calitate, una dintre acestea fiind previzibilitatea (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1 din 10 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 19 februarie 2014, paragraful 225), ceea ce presupune ca norma legală să fie îndeajuns de clară și precisă pentru a putea fi aplicată; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să

se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, Decizia nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012, sau Decizia nr. 447 din 29 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 674 din 1 noiembrie 2013).

46. În acest context, Curtea reține că prevederile art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 stabilesc în mod clar și precis cadrul legal pentru intrarea în legalitate și aplicarea măsurilor privind construcțiile realizate fără autorizație sau cu depășirea acesteia. În concret, termenul de intrare în legalitate este determinat expres de procesul-verbal de constatare a contravenției, iar lipsa obținerii autorizației de construire în acest termen atrage aplicarea măsurii de desființare a construcțiilor [art. 28 alin. (3)]. În cazul neîndeplinirii obligațiilor dispuse prin procesul-verbal, agentul constator sesizează instanța judecătorească în vederea dispunerii măsurilor corespunzătoare, respectiv încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației de construire sau desființarea construcțiilor realizate nelegal [art. 32 alin. (1)]. Prin urmare, este evident că acest mecanism procedural asigură atât claritate și precizie, întrucât stabilește criterii obiective pentru autorități, cât și previzibilitate, întrucât contravenientul cunoaște exact termenul și măsurile ce îi pot fi aplicate. În plus, cadrul legal existent permite o corelare funcțională între sancțiunea contravențională și posibilitatea intrării în legalitate, eliminând astfel neclaritățile și interpretările neunitare, ceea ce corespunde exigențelor de coerență și securitate juridică.

47. Cu privire la critica autorilor excepției referitoare la lipsa unui mecanism adecvat de coordonare și corelare între autoritățile care aplică sancțiuni și cele care verifică posibilitatea intrării în legalitate, Curtea reține că în considerentele Deciziei nr. 10 din 28 iunie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1033 din 29 octombrie 2021, paragraful 81, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 28 din Legea nr. 50/1991, entitățile care au competențe în materia constatării și aplicării sancțiunilor pentru nerespectarea reglementărilor care interesează disciplina în construcții nu sunt aceleași cu entitățile juridice ce au competențe în emiterea autorizației de construire sau/și a actelor premergătoare ce sunt necesare pentru finalizarea procedurii de autorizare a lucrărilor de construire. Chiar în ipotezele în care este vorba despre entități care fac parte din autoritatea administrației publice locale, trebuie observat că, prin prevederile art. 27 alin. (3) din Legea nr. 50/1991, se conferă competența de constatare și sancționare a contravențiilor „către compartimentele de specialitate cu atribuții de control ale autorităților administrației publice locale ale județelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București, orașelor și comunelor, pentru faptele săvârșite în unitatea lor administrativ-teritorială sau, după caz, în teritoriul administrativ al sectoarelor municipiului București” (constatarea contravențiilor se realizează, de cele mai multe ori, de către poliția locală prin serviciul Disciplina în construcții), în timp ce competențele de gestionare a procesului de emitere a certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire/desființare sunt conferite — conform art. 5 și 51 din aceeași lege — unei structuri de specialitate în domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și

executării lucrărilor de construcții, condusă de arhitectul-șef și având în componență personal cu pregătire adecvată în domeniile urbanismului, arhitecturii și construcțiilor. Curtea constată, în esență, că mecanismul este unul secvențial și distinct, respectiv procedura de constatare și sancționare a contravențiilor (art. 28 din Legea nr. 50/1991) este realizată de organele prevăzute expres (de regulă, inspectorii Inspectoratului de Stat în Construcții sau autoritățile administrației publice locale) și reprezintă o etapă administrativă, aceasta fiind urmată de o etapă jurisdicțională, declanșată printr-o acțiune judiciară, în cadrul căreia o eventuală măsură a desființării este dispusă de instanță, la sesizarea autorității competente (art. 32 din Legea nr. 50/1991). Prin urmare, nu poate fi vorba despre o confuzie de competențe, ci despre o delimitare între faza administrativă și faza jurisdicțională. Atât interpretate individual, cât și în ansamblul prevederilor Legii nr. 50/1991, textele supuse controlului de constituționalitate au un conținut normativ clar și precis pentru a putea fi aplicate și oferă suficiente repere pentru ca destinatarii acestora să înțeleagă sensul lor și să își adapteze conduita.

48. În același context și ținând cont de importanța domeniului executării lucrărilor de construcții, în jurisprudența sa, Curtea a statuat că obligația de a obține autorizația de construire și sancționarea celor care nu respectă această obligație au rolul de a proteja drepturile și libertățile celorlalte persoane. Activitatea de edificare sau de desființare a construcțiilor, indiferent de natura acestora, trebuie să fie conformă prevederilor legale. Obligația de obținere a autorizației de construire urmărește prevenirea consecințelor negative generate de realizarea unor construcții necorespunzătoare. Îndeplinirea acestei obligații contribuie la evitarea unor incidente sau accidente cauzate de astfel de construcții, aspecte care justifică reglementarea strictă a autorizării/edificării construcțiilor, prevăzută de Legea nr. 50/1991. În consecință, amplasarea, proiectarea, executarea și funcționarea construcțiilor reprezintă activități care trebuie să respecte planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, precum și standardele de calitate și siguranță aplicabile (a se vedea Decizia nr. 142 din 13 martie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 356 din 8 mai 2019, paragraful 41).

49. În consecință, critica autorilor raportată la art. 1 alin. (3) și (5) din Constituție este neîntemeiată, dispozițiile legale criticate îndeplinind exigențele de claritate, precizie, previzibilitate și asigurând securitatea juridică a raporturilor reglementate.

50. În ceea ce privește invocarea în prezenta cauză a prevederilor art. 21 alin. (3) și a art. 24 din Constituție, întrucât dispozițiile legale criticate limitează analiza instanței la condiții strict formale și lipsesc cercetarea judecătorească de caracter efectiv, fiind astfel afectate dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, prin Decizia nr. 614 din 10 octombrie 2019, precitată, paragraful 22, Curtea a reținut că legiuitorul a atribuit instanței judecătorești un dublu rol. Astfel, aceasta poate fi chemată să verifice legalitatea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, potrivit art. 35 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, și, de asemenea, aceasta poate interveni, la cererea organului care a aplicat sancțiunea cuprinsă în procesul-verbal, pentru a stabili dacă se impune sau nu obligarea contravenientului la încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației sau desființarea construcțiilor realizate nelegal, fixând și termenele de executare a măsurilor dispuse, astfel cum prevede art. 32 alin. (1) și (2) din Legea nr. 50/1991. Cu aceste privilegii, contravenientul își poate exercita neîngrădit toate drepturile și garanțiile procesuale care condiționează, într-un

stat de drept, democratic, exercitarea dreptului la un proces echitabil.

51. Prin Decizia nr. 1.595 din 9 decembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 2 februarie 2011, Curtea a reținut că instanța judecătorească va soluționa cauza și va dispune măsurile corespunzătoare în cadrul unui litigiu de natură să asigure părților, deci și autorilor excepției, toate garanțiile procedurale pe care le presupun exercitarea liberului acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

52. În acest context, nu poate fi reținută susținerea autorilor potrivit căreia „analiza instanței de judecată se reduce la două condiții strict formale, respectiv respectarea termenului prevăzut în procesul-verbal de contravenție și obținerea autorizației de intrare în legalitate”, susținere care ar exclude posibilitatea judecătorului de a aprecia în mod efectiv asupra cauzei și ar restrânge soluția acestuia doar la aceste două aspecte. Art. 22 din Codul de procedură civilă consacră principiul aflării adevărului în procesul civil, deziderat al oricărei proceduri judiciare într-un stat de drept. Astfel, respectând principiul legalității, judecătorul va soluționa litigiul aplicând dispozițiile legale incidente în cauză și, ori de câte ori legea îi rezervă puterea de apreciere sau îi cere să țină seama de toate circumstanțele cauzei, acesta va ține seama, între altele, de principiile generale ale dreptului, de cerințele echității și de buna-credință. Ca atare, Curtea reține că dispozițiile de lege criticate nu îngrădesc puterea de apreciere a judecătorului, care va stăruie în aflarea adevărului, dispunând, după caz, fie încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației, fie desființarea construcțiilor realizate nelegal.

53. În ceea ce privește critica potrivit căreia dispozițiile legale criticate au un caracter abstract, ce împiedică administrarea unui probatoriu solid privind aspecte ce țin de situația concretă a construcției, cum ar fi contextul urbanistic, proporționalitatea măsurii sau conduita autorităților, Curtea constată că aceste aspecte vizează modalitatea de aplicare a legii la cazul concret. În jurisprudența sa, Curtea a stabilit că interpretarea legilor este o operațiune rațională, utilizată de orice subiect de drept în vederea aplicării și respectării legii, având ca scop clarificarea înțelesului unei norme juridice sau a domeniului său de aplicare. Instanțele judecătorești interpretează legea, în mod necesar, în procesul soluționării cauzelor cu care au fost investite, interpretarea fiind faza indispensabilă procesului de aplicare a legii (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 600 din 14 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 395 din 11 iunie 2009, sau Decizia nr. 360 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010).

54. Prin urmare, normele legale criticate nu aduc atingere dreptului la apărare, nu afectează echilibrul procesual, iar garanțiile unui proces echitabil sunt pe deplin respectate.

55. Referitor la încălcarea art. 16 din Constituție, prin Decizia nr. 146 din 21 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 850 din 20 septembrie 2023, paragraful 26, Curtea a reținut că principiul egalității în drepturi nu înseamnă uniformitate, astfel că, dacă unor situații egale trebuie să le corespundă un tratament egal, în situații diferite tratamentul juridic nu poate fi decât diferit, iar încălcarea principiului egalității și nediscriminării are loc atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1.006 din 27 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 71 din 1 februarie 2013, sau Decizia nr. 256 din 17 iunie 1997, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 134 din 2 aprilie 1998).

56. Totodată, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, ca să apară o problemă în legătură cu art. 14 din Convenție privind interzicerea discriminării, trebuie să existe o diferență de tratament juridic al persoanelor aflate în situații vădit similare. O asemenea diferență de tratament este discriminatorie dacă nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă, cu alte cuvinte, dacă nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Prin urmare, statele contractante se bucură de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele dintre situații altminteri similare justifică o diferență de tratament (a se vedea Hotărârea din 29 aprilie 2008, pronunțată în *Cauza Burden împotriva Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord*, paragraful 60), inclusiv un tratament juridic diferit (a se vedea Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în *Cauza Marckx împotriva Belgiei*, paragraful 38).

57. Aplicând aceste considerente la cauza de față, Curtea reține că prevederile legale criticate nu instituie nicio formă de discriminare între persoane aflate în situații identice. Diferența de tratament juridic indicată de autorii criticii nu este rezultatul unui arbitrar legislativ sau administrativ, ci reprezintă consecința firească a unor situații-premisă distincte, determinate de un element obiectiv: împlinirea sau neîmplinirea termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

58. Mai mult, Curtea reține că prin modificările aduse art. 37 alin. (6) din Legea nr. 50/1991, legiuitorul a introdus un mecanism suplimentar de intrare în legalitate exclusiv pentru ipoteza în care sancționarea contravențională nu mai este posibilă. Astfel, după împlinirea termenului de prescripție, construcțiile realizate fără autorizație pot fi intabulate direct, însă această posibilitate nu reprezintă o favoare nejustificată, ci o consecință juridică necesară într-o situație în care statul nu mai poate aplica sancțiuni. Mai mult, intabularea este permisă doar dacă, în urma unei expertize tehnice, se confirmă respectarea cerințelor fundamentale aplicabile privind calitatea în construcții, precum și încadrarea în reglementările urbanistice aprobate. În

schimb, în perioada în care fapta contravențională este încă sancționabilă, situația juridică este diferită, în sensul că autoritatea competentă este obligată să aplice sancțiunile contravenționale, iar intrarea în legalitate se poate realiza prin autorizarea post-factum, odată cu aplicarea sancțiunii. Ca atare, această diferență nu constituie un tratament discriminatoriu, ci modul distinct în care legea operează în funcție de etapa în care se află construcția.

59. Prin urmare, Curtea constată că nu există identitate de situație care să justifice aplicarea aceluiași regim juridic, întrucât criteriul diferențiator — prescripția răspunderii contravenționale, este unul obiectiv, rezonabil și în mod constant recunoscut de legislația contravențională. Diferența de tratament urmărește un scop legitim, respectiv stabilizarea situațiilor juridice care nu mai pot fi supuse sancționării, și este în mod evident proporțională, fiind condiționată de îndeplinirea unor cerințe tehnice și urbanistice preexistente.

60. Faptul că în aceeași zonă pot exista atât construcții intabulate, cât și construcții supuse demolării nu este expresia unei aplicări arbitrare a legii, ci rezultatul firesc al aplicării unui regim juridic etapizat, diferit în funcție de momentul constatării faptei și de posibilitatea efectivă de sancționare. A susține contrariul ar însemna a ignora efectele pe care prescripția le produce în ansamblul dreptului contravențional și, implicit, logica mecanismului de intrare în legalitate.

61. În consecință, prevederile legale criticate nu încalcă principiul egalității, iar tratamentul juridic distinct este determinat de situații juridice diferite, delimitările fiind obiective, justificate și proporționale cu scopul urmărit de legiuitor: menținerea construcțiilor autorizabile și asigurarea respectării disciplinei în materie de construcții și urbanism.

62. Cât privește dispozițiile art. 53 din Constituție, acestea nu au incidență în cauză, deoarece nu s-a constatat restrângerea exercițiului vreunui drept sau al vreunei libertăți fundamentale și, prin urmare, nu este aplicabilă ipoteza prevăzută de norma constituțională invocată.

63. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Stelian-Ioan Berințan și Simona-Marcela Berințan, de Ionuț-Traian Duma și Ileana-Nicoleta Duma, de Mihai-Emanuel Mecicu și Ancuța Mecicu-Coța, de Aurel Perșa și Daniela-Raveca Perșa, de Marian Chinan și Ioana-Claudia Chinan, de Ilie-Ovidiu Podar și Monica Podar, de Viorel Pop și Ana Pop, de Cristian Bodea și Andra-Ioana Bodea, de Gabriela-Florica Beșe, de Marius Sârbu și Aneta Haghel și de Mihai Pleșa în dosarele nr. 18.790/211/2020, nr. 15.892/211/2020, nr. 18.794/211/2020, nr. 15.891/211/2020, nr. 18.793/211/2020, nr. 21.240/211/2020, nr. 15.893/211/2020, nr. 23.198/211/2021, nr. 1.335/211/2022, nr. 15.894/211/2020 și nr. 3.838/211/2022 ale Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă, precum și de Ioan Oltean și Octavia Oltean și de Cristina-Raluca Bota și Cristian Bota în dosarele nr. 207/211/2021 și nr. 15.896/211/2020 ale Tribunalului Cluj — Secția civilă și constată că dispozițiile art. 28 alin. (3) și ale art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Cluj-Napoca — Secția civilă și Tribunalului Cluj — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 ianuarie 2026.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

ELENA-SIMINA TĂNĂSESCU

Magistrat-asistent,
Gabriela-Lenuța Dimitriu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

pentru aprobarea derogării în scopul cercetării științifice pentru unele specii de pești

Având în vedere Referatele de aprobare ale Direcției biodiversitate nr. 139.523 din 24.08.2026 și nr. 139.728 din 16.10.2026,

ținând seama de Avizul Academiei Române nr. 426 din 19.08.2026,

luând în considerare prevederile art. 1 alin. (1) lit. c) din Procedura de stabilire a derogărilor de la măsurile de protecție a speciilor de floră și faună sălbatică, aprobată prin Ordinul ministrului mediului și al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale nr. 203/14/2009,

în temeiul prevederilor art. 38 alin. (1) lit. a) și d) și alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite următorul ordin:

Art. 1. — (1) Prin derogare de la prevederile art. 33 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatică, aprobată cu modificări și

completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, se aprobă capturarea/recoltarea, analizarea și eliberarea ulterioară a unui număr de exemplare din unele specii de pești, după cum urmează:

Nr. crt.	Speciile	Nr. exemplarelor	Stadiul de dezvoltare (ouă, larve imature, plantule sau adulți, pui, animale adulte)	Starea exemplarelor înaintea prelevării (vii, moarte, rănite, cu dizabilități)	Starea exemplarelor după prelevare (vii, moarte, rănite, cu dizabilități)
1.	<i>Aspius aspius</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
2.	<i>Barbus barbus</i>	300	Adulți/Juvenili	vii	vii
3.	<i>Barbus petenyi</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
4.	<i>Carassius carassius</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
5.	<i>Lota lota</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
6.	<i>Pelecus cultratus</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
7.	<i>Percarina demidoffi</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
8.	<i>Proterorhinus marmoratus</i>	150	Adulți/Juvenili	vii	vii
9.	<i>Thymallus thymallus</i>	50	Adulți/Juvenili	vii	vii
10.	<i>Zingel zingel</i>	50	Adulți/Juvenili	vii	vii

(2) Capturarea/Recoltarea exemplarelor de pești de la alin. (1) se va face din ariile naturale protejate ROSCI0434 Siretul Mijlociu, ROSCI0360 Râul Bârlad între Zorleni și Gura Gărbăvoșului.

Art. 2. — (1) Derogarea se stabilește de la data intrării în vigoare a prezentului ordin până la data de 31 decembrie 2026.

(2) Capturarea/Recoltarea exemplarelor din speciile de faună sălbatică prevăzute la art. 1 se realizează numai de către S.C. Integra Trading — S.R.L., denumită în continuare *beneficiarul activității*, cu personal tehnic de specialitate.

(3) Capturarea/Recoltarea exemplarelor din speciile de pești prevăzute la art. 1 alin. (1) se va face folosind metode și mijloace legale, cu respectarea tehnicilor de capturare pentru evitarea rănirii exemplarelor de faună sălbatică, prevăzute de legislația națională în vigoare.

(4) Exemplarele capturate vor fi identificate, analizate și eliberate în stare vie.

(5) Beneficiarul activității trebuie să respecte planurile de management, regulamentele și măsurile de management ale ariilor naturale protejate.

(6) Răspunderea asigurării condițiilor de sănătate a exemplarelor de pești prevăzute la art. 1 alin. (1), pe tot parcursul activităților de la capturare și până la eliberare, revine beneficiarului.

(7) Beneficiarul activității se obligă să nu degradeze siturile pentru care se aplică derogarea și va ține evidența tuturor categoriilor de deșeuri generate și a modului de eliminare a acestora.

(8) În cazul unor accidente/intervenții care produc prejudicii obiectivelor de conservare sau integrității siturilor, se vor demara lucrări de refacere ecologică ce vor fi vizate de administratorul ariilor naturale protejate, iar refacerea ecologică se va face pe cheltuiala beneficiarului activității.

(9) În cazul unui eveniment care pune în pericol mediul, se anunță imediat autoritățile pentru protecția mediului: Agenția Națională pentru Mediu și Arii Protejate, Garda Națională de Mediu, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și administratorul ariei naturale protejate.

(10) Pentru activitățile prevăzute la alin. (2) se va solicita și obține autorizația de mediu pentru recoltare/capturare.

Art. 3. — (1) În termen de 7 zile de la data capturării, beneficiarul activității are obligația să transmită direcției județene de mediu și autorității teritoriale care răspunde de silvicultură de pe raza administrativ-teritorială unde s-a desfășurat acțiunea de capturare/recoltare un raport asupra fiecărei acțiuni derulate în baza derogării obținute.

(2) Modelul raportului asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute este prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

(3) Direcția județeană de mediu transmite Agenției Naționale pentru Mediu și Aree Protejate și Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, în maximum 30 de zile de la data aplicării derogării, un raport referitor la rezultatele acestora în baza datelor prevăzute la alin. (1).

Art. 4. — Controlul aplicării derogării se exercită de către personalul împuternicit din cadrul subunităților teritoriale de specialitate ale autorității publice centrale care răspunde de protecția mediului.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Flavia-Ramona Boghiu,
secretar de stat

București, 20 octombrie 2026.
Nr. 2.175.

ANEXĂ

R A P O R T asupra acțiunii derulate în baza derogării obținute

— model —

Solicitantul

Specia pentru care s-a acordat derogarea

Numărul exemplarelor

Stadiul de dezvoltare

Starea exemplarelor înainte de prelevare

Starea exemplarelor după prelevare

Locul de prelevare

Data prelevării

Mijloace, instalații și metode avute în vedere

Stocarea și destinația specimenelor

MOTIVUL RECOLTĂRII/DEROGĂRII

☐ În interesul protejării faunei și florei sălbatice, precum și al conservării habitatelor naturale

☐ Pentru prevenirea producerii unor daune importante, în special asupra culturilor agricole, animalelor domestice, pădurilor, pescăriilor, apelor și altor bunuri

☐ În interesul sănătății și al securității publice sau pentru alte rațiuni de interes public major, inclusiv de natură socială ori economică, și pentru consecințe benefice de importanță fundamentală pentru mediu

☐ În scopuri de repopulare și reintroducere a acestor specii, precum și pentru operațiuni de reproducere necesare în acest scop

☐ În scopuri de cercetare științifică și educație, de repopulare și de reintroducere a acestor specii, precum și pentru operațiuni de reproducere necesare în acest scop, inclusiv pentru răspândirea artificială a plantelor

☐ Pentru a permite, în condiții strict controlate, într-o manieră selectivă și într-o măsură limitată, prinderea sau deținerea unui număr limitat și specificat de exemplare

(Așașă documentele care să justifice recoltarea exemplarelor în conformitate cu motivul derogării.)

Data

Semnătura

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII

ORDIN
privind reorganizarea Școlii Doctorale
din cadrul Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu

În conformitate cu prevederile:

— art. 30 alin. (1) și (3), art. 61 și ale art. 240 alin. (2) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordinului ministrului educației nr. 3.020/2024 pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind studiile universitare de doctorat, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinului ministrului educației nr. 3.651/2021 privind aprobarea Metodologiei de evaluare a studiilor universitare de doctorat și a sistemelor de criterii, standarde și indicatori de performanță utilizați în evaluare;

— Ordinului ministrului educației și cercetării nr. 3.370/2025 privind autorizarea domeniului de doctorat „Economie” în cadrul Școlii doctorale de Științe economice, organizată la Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu,

luând în considerare Adresa Universității „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu nr. 11.752 din 30.09.2026, înregistrată la Ministerul Educației și Cercetării cu nr. 867/GP din 30.09.2026, 30.775/30.09.2026 prin care se înaintează Hotărârea Senatului nr. 8 din 23.07.2026 cu privire la reorganizarea Școlii Doctorale de Științe Economice în Școala Doctorală Multidisciplinară organizată la Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu,

în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 731/2024 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă reorganizarea Școlii Doctorale de Științe Economice în Școala Doctorală Multidisciplinară din Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu.

Art. 2. — Direcția generală învățământ universitar din cadrul Ministerului Educației și Cercetării și instituția organizatoare de studii universitare de doctorat — Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu Jiu vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Mihai Dimian

București, 20 octombrie 2026.

Nr. 5.840.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.
Pentru publicări, încărcăți actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

